

רשומות

הצעות חוק

29 בנובמבר 1978

1378

כ"ט בחשוון תשל"ט

עמוד

48

חוק הבנקאות (רישוי), תשל"ט—1978

69

חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון מס' 29), תשל"ט—1978

מבוא

פקודת הבנקאות, 1941, תוקנה כתקיקה של הכנסת מספר פעמים. כך הוטלה, בתיקוני תשכ"א, חובת רישוי על מוסדות כספיים (בנקים היו חייבים ברישוי אף לפי הפקודה המקורית) ועל פתיחת סניפים של בנקים ומוסדות כספיים; בתיקון תשכ"ה נקבעה הסמכות להגביל את היקפן של עסקאות מסויימות של בנק, כגון ערבויות, ביחס להונז; בתיקון תשכ"ט הורחבו סמכויות הפיקוח של המפקח על הבנקים והנגיד ונקבעו הסדרים לטיפול בבנק כושל, לרבות מתן ערבויות לתשלום פקדונותיו; בתיקוני תשל"ז נקבעו הסדרים לענין שביתות בבנקים ולענין חשבונות משותפים. תקיקה זו של הכנסת שינתה במידה רבה את פני הפקודה המקורית, אך עדיין מורגש הצורך לחוקק חוק בנקאות שיטפל בכל ההיבטים של מערכת הבנקאות, התופסת מקום מרכזי במשק הישראלי והנוגעת לחיי היום יום של כל תושב במדינה.

החוק המוצע בזה נועד להיות החלק הראשון של חוק בנקאות חדש שיחליף את פקודת הבנקאות, 1941. ההחלטה לחוקק את החוק בשלבים נבעה ממורכבות הנושא ומן הצורך לקבוע הסדר חדש לרישוי סניפים, מפני שתקפו של ההסדר הקיים יפקע ביום ד' בניסן תשל"ט (1 באפריל 1979).

בחוק המוצע מספר פרקים, ואלה נושאייהם:

1. הסדרים למתן רישיונות לתאגידים בנקאיים ולכיטולם (פרק ב');;
 2. תחומי הפעולה של תאגידים בנקאיים לסוגיהם וייחוד פעולות לתאגידים בנקאיים (פרק ג');;
 3. פעולות הטעונות היתרים מיוחדים – פתיחת סניפים, הקמת חברות בת בנקאות בחוץ לארץ, ורכישת שליטה בתאגיד בנקאי (פרק ד').
- החוק המוצע כולל גם תיקונים לפקודת הבנקאות, 1941, ולחוק בנק ישראל, תשי"ד – 1954, כדי להתאימם לחוק החדש.

חוק הבנקאות (רישוי), תשל"ט-1978

פרק א': פרשנות

הגדרות

1. בחוק זה –

"אמצעי שליטה בתאגיד" – כל אחת מאלה:

- (1) זכות ההצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של התאגיד אחר;
- (2) הזכות למנות דירקטורים של התאגיד;
- (3) הזכות להשתתף ברווחי התאגיד;
- (4) הזכות ליתרת נכסי התאגיד בעת חיסולו;

"אשראי" – לרבות ערבות, קיבול שטרות, גביון שטרות, מימון באמצעות השכרת נכסים, פתיחת אשראי תעודות או אישורו, והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת;

"אשראי לזמן ארוך" – אשראי שלפי תנאיו התקופה הממוצעת לפרעון הקרן היא יותר משלוש שנים;

"הועדה המייעצת" – הועדה המייעצת שנתמנה לפי סעיף 6 לפקודה;

"החוקה" או "רכישה" – בין במישרין ובין בעקיפין, בין בעצמו ובין יחד עם קרוביו, לרבות על ידי שלוח או נאמן או על ידי תאגיד נשלט כמשמעותו בסעיף 2;

"המפקח" – המפקח על הבנקים שנתמנה לפי סעיף 5 לפקודה;

"התאגיד" – נגיד בנק ישראל שנתמנה לפי סעיף 8 לחוק בנק ישראל, תשי"ד-1954;

"הפקודה" – פקודת הבנקאות, 1941²;

"סניף" – כל מקום שבו מקבל התאגיד בנקאי פקדונות כספיים או מנהל דרך קבע עסקים עם לקוחותיו, לרבות מקום שבו מוצב מיתקן שבאמצעותו יכול לקוח של התאגיד לבצע פעולות בחשבונו אצל התאגיד;

"פקדונות כספיים" – לרבות הלואות;

"קרוב" – בן זוג, את, הורה, צאצא, צאצא בן הזוג, ובן זוגו של כל אחד מאלה;

"תאגיד בנקאי" – בנק, בנק חרוץ, בנק למשכנתאות, בנק למימון השקעות, מוסד כספי או חברה שירותים משותפת;

דבריו הסבר

הוראות חשובות בחוק המוצע, כגון בהוראות בדבר הצורך בקבלת היתר להחזיק שליטה בבנק (סעיף 34) או בדבר ההגבלה על סוגי התאגידים שתאגיד בנקאי רשאי לשלוט בהם (סעיפים 12, 13(ב), 16, 18 ו-20).

מוצע להגדיר שליטה לפי מבחן איכותי – היכולת לכוון את פעילות התאגיד – כאשר בצדו קיימת חוקה שאדם שולט בתאגיד אם הוא מחזיק יותר מ-50% מסוג מסויים של אמצעי השליטה בו. המבחן האיכותי מביא בתשבון כי במציאות יכול אדם להיות בעל השפעה בתאגיד אף אם הוא מחזיק בפחות מרוב מאמצעי השליטה.

כעיקרם הגדרות אחדות קשורות בעניני שליטה. ההגדרה 1 ו-2 דרה של "אמצעי שליטה בתאגיד" מבוססת על איפיונים של שליטה, כמו זכות ההצבעה באסיפה כללית או הזכות למנות דירקטורים. בדרך כלל מגולמות זכויות אלה במניות התאגיד, אך לפעמים הן נובעות מהסכמים בין הבעלים. לפי ההגדרה של "החוקה" או "רכישה" זוקפים אמצעי שליטה לאדם אם הם בידיו במישרין, בידי קרוביו או בידי שליח או נאמן בעדו או בידי תאגיד שבשליטתו.

המונח "שליטה", שיוחד לו סעיף 2, מצוי במספר

1 ס"ח תשי"ד, עמ' 192.

2 ע"ד 1941, תוס' 1, עמ' 69.

"תאגיד חוץ" – תאגיד שהואגד במדינת חוץ:

"תאגיד עזר" – תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי ושעיסוקיו הם בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שנתייחדו לתאגידים בנקאיים לפי סעיפים 14 ו-21.

2. (א) אדם שולט בתאגיד אם הוא מחזיק את היכולת לכוון את פעילות התאגיד. שליטה בתאגיד
- (ב) חזקה על אדם שהוא יכול לכוון את פעילותו של תאגיד אם הוא מחזיק יותר מחמישים אחוזים מסוג מסויים של אמצעי השליטה בתאגיד.
- (ג) אדם אינו שולט בתאגיד אם יכולתו לכוון את פעילותו נובעת רק מהיותו דירקטור או נושא משרה אחרת בתאגיד.
3. המוסמך לתת רשיון, היתר או אישור לפי חוק זה רשאי להתנותו בתנאים ולהגבילו. תנאים ברשיונות

פרק ב': רישוי תאגידים בנקאיים

4. לא יהא תאגיד בנקאי אלא ברשיון לפי חוק זה. חובת רשיון
5. (א) הנגיד רשאי, לפי שיקול דעתו ולאחר התייעצות בוועדת הרשיונות שנתמנתה לפי סעיף 6, לתת – רשיונות
- (1) לחברה שהתאגדה בישראל על פי פקודת החברות³ ושאינה חברה פרטית –
- (א) רשיון בנק;
 - (ב) רשיון בנק למשכנתאות;
 - (ג) רשיון בנק למימון השקעות;
 - (ד) רשיון מוסד כספי;
 - (ה) רשיון חברת שירותים משותפת;
- (2) לתאגיד חוץ רשום בישראל שהוא בנק במדינת חוץ – רשיון בנק חוץ.

דברי הסבר

סעיף 3 הסמכות להתנות תנאים ברשיונות דרושה כדי להתאים את ההוראות הכלליות של החוק לנסיבות המשתנות של כל מקרה ומקרה. סמכות זו נקבעה במפורש לגבי היתרי סניפים בסעיפים 3א (ג) ו-7(ב) לפקודת הבנקאות, 1941, שמוצע להחליפם בחוק זה.

סעיפים 4 ו-5 מוצע להטיל חובת רישוי על התאגידים הבנקאיים לסוגיהם. תחומי הפעולה המותרים לכל סוג הפעולות שיהיו לתאגידים בנקאיים מפורטים בסעיפי החוק שבהמשך.

הוראות אלה יהליפו את סעיפים 7(א) ו-3א(א) לפקודת דה, שזו לשונם:

3א(א) - לא ינהל אדם עסק של קבלת כספים בפקדון

טה. לדוגמה, בעל 40% מזכויות ההצבעה בתאגיד עשוי לשלוט בו אם יתר הזכויות מוחזקות בידי מספר רב של אנשים מהציבור הרחב.

המונח "תאגיד בנקאי" כולל את כל סוגי המוסדות התייבים ברשיון לפי החוק. לא נקבעה הגדרה לכל אחד מסוגי המוסדות האמורים והגדרתם נובעת מכלל הוראות החוק.

בפקודת הבנקאות, 1941, אין הגדרה של "סניף". לפי סעיף 7(ב) לפקודה, בנק חייב בהיתר לגבי כל מקום שבו הוא עוסק בעסקים כלשהם. ההגדרה שבחוק המוצע מצמצמת את חובת הרישוי למקום שבו התאגיד הבנקאי מקבל פקדונות כספיים או עושה דרך קבע עסקים אחרים; חובת הרישוי תחול גם על הצבת מכשירים לשירות הקהל, כגון המכונות האוטומטיות לאספקת מזומנים.

³ חוקי אי"י, כרך א', פרק כ"ב, עמ' 155.

- (ב) לא יהיה תאגיד בנקאי בעל יותר מרשיון אחד לפי חוק זה.
 (ג) רשיון אינו ניתן להעברה.

6. (א) הנגיד ימנה חמישה מבין חברי הוועדה המייעצת להיות ועדת הרשיונות.
 (ב) לא יכהן כחבר בוועדת הרשיונות מי שהוא דירקטור או עובד בתאגיד בנקאי.
 (ג) חבר שחדל להיות חבר בוועדה המייעצת יחדל לכהן כחבר ועדת הרשיונות.
 (ד) המנין לישיבות ועדת הרשיונות יהיה רוב חבריה.
 (ה) ועדת הרשיונות רשאית לקבוע את נהל עבודתה ודיוניה.

7. במתן רשיון לפי חוק זה, יובאו בחשבון ענינים אלה:

- (1) תכנית הפעולה של המבקש וסיכוויי להגשימה;
 (2) התאמתם של בעלי אמצעי השליטה, הדירקטורים והמנהלים של המבקש לתפקידם;
 (3) השפעת מתן הרשיון על התחרות במערכת הבנקאות ועל רמת השירותים בה;
 (4) המדיניות הכלכלית של הממשלה;
 (5) טובת הציבור;
 (6) לגבי בנק חוץ – הדדיות בדבר רישוי תאגידים בנקאיים בין ישראל לבין המדינה שבה מרכז עסקיו של המבקש.

8. (א) לא יינתן רשיון אלא אם הון המניות המונפק והנפרע של המבקש אינו פחות מן הנקוב בתוספת.

דברי הסבר

הסעיף המוצע יחליף את סעיף 7 (א) לפקודה, שבו נאמר:

"(א) הנגיד לא יחליט על מתן רשיון לפי סעיף קטן (א) או על מתן היתר לפי סעיף קטן (ב) אלא לאחר הת-ייעצות בוועדת משנה של חמישה לכל היותר שתמונה על ידי המועצה מתוך חבריה, ולא תכלול מנהל או עובד אחר של מוסד בנקאי."

הוראה דומה נמצאת בסעיף 3א(ה) לפקודה, לגבי מתן רשיון למוסד כספי.

סעיף 7 מוצע לפרט את השיקולים שינחו את הנגיד במתן רשיונות לתאגידים בנקאיים. אין הוראה מקבילה בפקודה.

סעיף 8 ההוראה המוצעת, יחד עם התוספת לחוק יקבעו את ההון המינימלי של תאגיד בנקאי. מוצע שהסכומים בתוספת יהיו ניתנים להגדלה בידי הנגיד באישור שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת. הוראות אלה יבואו במקום סעיף 3 לפקודה.

ושל מתן הלוואות כאחד בלי רשיון מאת הנגיד, אלא אם הוא מוסד בנקאי."

7-א. למרות כל האמור בפקודה זו או בפקודה אחרת, הרי שום חברה לא תתחיל לנהל עסקי בנק לאחר תאריך פקודה זו, בלא שתקבל מאת הנגיד רשיון לכך. רשאי הנגיד לסרב ליתן רשיון כזה."

המונח "עסקי בנק" מוגדר בסעיף 2 לפקודה כך: "עסקי בנק" – פירושם עסק של קבלת כספים מן הציבור בחשבון עובר ושב, שמחזירין אותם עם דרישתם בשיק, ומתן הלוואות ללקוחות."

סעיף 6 בסעיף 5 מוצע כי הנגיד יתייעץ בוועדת רשיונות לפני מתן רשיון לתאגיד בנקאי. בסעיפים אחרים בהצעה מיועדים לוועדה תפקידי ייעוץ בנושאי ביטול רשיון, מתן רשיון סניף וביטולו ועוד.

הוועדה המייעצת הנוכרת בסעיף היא, כאמור בהגדרה שבסעיף 1, הוועדה המייעצת שמינה הנגיד לפי סעיף 6 לפקודה לייעץ לו בענינים הנוגעים לעסקי בנקאות.

(ב) הנגיד, באישור שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת, רשאי להגדיל בצו את הסכומים הנקובים בתוספת.

(ג) הוגדלו הסכומים הנקובים בתוספת, יגדיל כל תאגיד בנקאי, תוך שלוש שנים, את הונו המונפק והנפרע לסכום המוגדל; המפקח רשאי להאריך לתאגיד בנקאי פלוני את תקופת שלוש השנים.

9. הנגיד רשאי, לאחר התייעצות בוועדת הרשימות, לבטל רשיון, בכל אחד מן המקרים שלהלן, לאחר שניתנה לתאגיד הבנקאי הזדמנות סבירה להשמיע טענותיו:

- (1) התאגיד הבנקאי הפר תנאי מהותי מתנאי הרשיון;
- (2) הונו של התאגיד הבנקאי פחת מן הסכום הנקוב בתוספת, או שהתאגיד הבנקאי לא הגדיל את הונו כאמור בסעיף 8(א);
- (3) התאגיד הבנקאי הפר הוראת חיקוק הפרה שיש בה כדי לפגוע במהימנותו;
- (4) התאגיד הבנקאי לא החל בניהול עסקים או חדל לנהל אותם;
- (5) התאגיד הבנקאי ביקש ביטול רשיונו;
- (6) ניתן צו לפירוק התאגיד הבנקאי או למינוי כונס נכסים עליו, למעט כונס נכסים שנחמנה לפי סעיפים 27, 33 או 35;
- (7) התאגיד הבנקאי החליט על פירוקו מרצון;
- (8) טעמים שבטובת הציבור מורים על הצורך לבטל את הרשיון.

ביטול רשיון

10. (א) תאגיד בנקאי שרשיונו בוטל, דינו לענין הפקודה כדין תאגיד בנקאי במשך שלוש שנים מיום הביטול.

המשך הפיקוח על תאגיד שרשיונו בוטל

(ב) הנגיד רשאי להורות לתאגיד בנקאי שרשיונו בוטל בדבר ניהול עסקיו ככל שהדבר ייראה לו נחוץ כדי להגן על נושיו של התאגיד ועל לקוחותיו האחרים שהתקשרו עמו לפני ביטול רשיונו; אין בהוראה כאמור כדי לפטור את התאגיד ממילוי התחייבות שהתחייב בה לפני ביטול רשיונו.

ד פ ר י ה פ כ ר

(ב) לא ישתמש הנגיד בסמכותו לפי סעיף קטן (א) אלא לאחר שנתן לבנק הזדמנות נאותה לפי הנסיבות להשמיע את טענותיו.

סעיף 8' לפקודה דן בעיקר בביטול רשיון של בנק שנכשל והצומד לפני פירוק או כבר נמצא בפירוק. אלה אמנם נסיבות שבהן מקובל לבטל רשיון בנק, אך קיימת אפשרות להשתמש בסנקציה זו גם במקרים אחרים. בסעיף 10 מוצע כי הוראות הפקודה ימשיכו לתקופת שלוש שנים, לחול על תאגיד שרשיונו בוטל, וכי הנגיד יהיה מוסמך לתת לתאגיד הוראות בניהול עסקיו כדי להגן על נושיו ולקוחותיו.

סעיפים 9 ו-10 קאי. בסעיף 9 מוצע להרחיב את העילות לביטול הרשיון מעבר לאלה שנקבעו בפקודה.

וזו לשון סעיפים קטנים (א) ו-(ב) של סעיף 8' לפקודה:

"(א) היה הנגיד סבור, כי בנק אינו יכול לקיים את התחייבויותיו או לנהל את עסקיו באופן תקין או שטובת הציבור דורשת זאת, רשאי הוא, לאחר התייעצות בוועדה ובאישור הממשלה, לשלול בצו את רשיונו של אותו בנק מתאריך שייקבע בצו.

פרק ג': תחומי הפעולה של תאגידים בנקאיים ויחודם

תחומי פעולה
של בנק

11. לא יעסוק בנק אלא בעיסוקים אלה:

- (1) קבלת פקדונות כספיים בחשבונות עובר ושב על מנת לשלם מהם בשיק לפי דרישה;
- (2) קבלת פקדונות כספיים אחרים;
- (3) הנפקת ניירות ערך;
- (4) ניהול מערכת תשלומים, לרבות גביית כספים, העברתם והמרתם;
- (5) מתן אשראי;
- (6) השקעה בניירות ערך או בזהב;
- (7) שמירה וניהול של מסמכים סחירים, ניירות ערך, זכויות ונכסים אחרים למען הזולת, כשלוח, כשומר, כסוכן או כנאמן;
- (8) השכרת כספות;
- (9) קניה ומכירה של ניירות ערך כסוחר, כסוכן או כחתם;
- (10) ייעוץ כספי וכלכלי;
- (11) תיווך בעסקאות כספיות וכלכליות;
- (12) מתן שירותים כנאמן;
- (13) עיסוק שהותר במפורש לבנק לפי חוק;
- (14) פעולה אחרת הנלווית לעיסוק שמותר לבנק.

שליטת בנק
בתאגידים

12. לא ישלוט בנק אלא בתאגידים אלה:

- (1) תאגיד בנקאי אחר;
- (2) תאגיד חוץ שאילו ניהל עסקים בישראל היה חייב ברשיון לפי חוק זה;
- (3) חברה ביטוח;
- (4) סוכנות ביטוח;
- (5) קופת גמל;

דברי הסבר

מיומן משוכללות יותר, כגון מתן ערבויות, אשראים דוקור מנטריים, ומימון כאמצעות השכרת נכסים (ראה הגדרת "אשראי" בסעיף 1 המוצע).

בסעיף 25 מוצע להסמיך את הנגיד, באישור שר האוצר, לקבוע עיסוקים מותרים נוספים.

סעיף 12 מוצע לקבוע את תחומי הפעולה שבנק מסווג חרי יוכל לעסוק בהם בעקפיין, על ידי החזקת השליטה בתאגידים אחרים. לסעיף זה אין מקביל בפקודה. גם כאן מוצע להתיר לבנק מסחרי לשלוט בתאגידים שעיסוקם בתחום הכספי על נוניו השונים, אך לא בתאגידים אחרים. אין בכך כדי לאסור על בנק השקעה במניות של תאגיד לא-כספי, כל עוד אין ההשקעה עולה כדי שליטה באותו תאגיד.

כדי לתת גמישות למבנה המערכת, מוצע לאפשר

בפקודה אין הגבלה על תחומי הפעולה שמותר לבנק לעסוק בהם.

מוצע להתיר לבנק מסחרי לעסוק במישרין במגוון רחב של פעילויות בתחום הכספי אך לאסור עליו לעסוק בתחומים אחרים, כגון תעשייה, בניה ומסחר.

ההצעה תואמת את המציאות בישראל שבה הבנק המסחרי נותן ללקוחותיו שירותים כספיים מגוונים ביותר, אך אינו נוהג בדרך כלל לעסוק בעיסוקים שאינם כספיים.

ברשימת העיסוקים המותרים יצוינו שניים: ניהול חשבונות שיקים, שהוא העיסוק הייחודי של בנק מסחרי, ומתן אשראי, מושג המקיף לא רק את צורות האשראי הבנקאי המקובל כגון הלוואות רגילות, משיכות יתר בחשבונות עובר ושב, נכיון שטרות, אלא גם עסקאות

- (6) תאגיד עזר;
- (7) חברת שירותים משותפת;
- (8) תאגיד פלוני מסוג אחר שאישר המפקח.

13. (א) לא יעסוק בנק חוץ בישראל אלא בעיסוקים המותרים לבנק לפי סעיף 11.
 (ב) לא ישלוח בנק חוץ בתאגיד המנהל עסקים בישראל אלא אם מותר היה לבנק לשלוח בו לפי סעיף 12.

תחומי פעולה של בנק חוץ

14. מי שאיננו בנק או בנק חוץ לא יעסוק בקבלת פקדונות כספיים בחשבונות עובר ושב על מנת לשלם מהם לפי דרישה בשיק.

ייחוד פעולות לבנק ולבנק חוץ

15. לא יעסוק בנק למשכנתאות אלא בעיסוקים אלה:

תחומי פעולה של בנק למשכנתאות

- (1) הנפקת ניירות ערך;
- (2) קבלת פקדונות כספיים למתן הלוואות ופקדונות כספיים אחרים שאישר המפקח;
- (3) מתן אשראי למימון רכישתם של מקרקעין או של זכות במקרקעין לפי חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969, או של התחייבות לעשות עסקה במקרקעין;
- (4) מתן אשראי למימון בניה או פעולות הקשורות לענף הבנין;
- (5) השקעות בניירות ערך;
- (6) הפקדת פקדונות כספיים בתאגידי בנקאיים ובאוצר המדינה;
- (7) ייעוץ כספי וכלכלי;
- (8) עיסוק שהותר במפורש לבנק למשכנתאות לפי חוק;
- (9) פעולה אחרת הנלווית לעיסוק שמותר לבנק למשכנתאות.

16. לא ישלוח בנק למשכנתאות אלא בתאגידים אלה:

שליטת בנק למשכנתאות בתאגידים

- (1) בנק למשכנתאות אחר;
- (2) תאגיד עזר;
- (3) סוכנות ביטוח;
- (4) חברת שירותים משותפת;
- (5) תאגיד פלוני מסוג אחר שאישר המפקח.

דברי הסבר

סעיף 14 הייחוד של בנק ושל בנק חוץ הוא גיחול חש-
 בנות שיקים. חשבונות אלה מהווים חלק
 מאמצעי התשלום של המשק, יחד עם שטרי כסף ומעות
 שמנפיק בנק ישראל לפי סעיף 27 לחוק בנק ישראל,
 תשי"ד-1954. גם הפקודה ייחודה פעולה זו לבנק המס-
 חרי, כאמור בסעיף 7(א) לפקודה, שצוטט בדברי ההס-
 בר לסעיפים 4 ו-5 לעיל.

סעיפים תחומי הפעולה המוצעים לבנק למשכנתאות
 15 ו-16 תואמים את המקובל במוסדות מסוג זה בישראל.
 בנק למשכנתאות נותן אשראי למימון רכישה של
 דירות מגורים ושל מקרקעין אחרים. המקור למתן אשראי

לבנק לבצע פעולות המותרות לו לפי סעיף 11 באמ-
 צעות תאגיד שבשליטתו, שייקרא "תאגיד עזר". לדוגמה,
 בנקים נוהגים לתת שירותי נאמנות באמצעות חברות
 בנות, והן ייחשבו כתאגידי עזר לצורך החוק המוצע.

סעיף 13 בנק שמרכזו מחוץ לישראל (בנק חוץ) רשאי
 להקים סניף בישראל אם קיבל רשיון לכך
 (ראה סעיף 5(2) המוצע). מוצע שתחום הפעולה המותר
 לו בישראל יהיה כתחום הפעולה המותר לבנק ישראלי,
 ושיותר לו לשלוח בתאגיד ישראלי מסוג התאגידי שבנק
 ישראלי רשאי לשלוח בהם. יצוין שלפי סעיף 34 המוצע
 שליטה בתאגיד בנקאי ישראלי טעונה היתר.

4 ס"ח תשכ"ט, עמ' 259.

תחומי פעולה של
בנק למימון
השקעות

17. לא יעסוק בנק למימון השקעות אלא בעיסוקים אלה:

- (1) הנפקת ניירות ערך;
- (2) קבלת פקדונות כספיים למתן הלוואות ופקדונות כספיים אחרים שאישר המפקח;
- (3) מתן אשראי לזמן ארוך שמטרתו מימון השקעות, למעט אשראי למימון רכישה של דירת מגורים, ומתן אשראי לזמן קצר האמור להיפרע כאשר יקבל הלווה אשראי לזמן ארוך מהבנק;
- (4) השקעה בניירות ערך;
- (5) הפקדת פקדונות כספיים בתאגידים בנקאיים ובאוצר המדינה;
- (6) ייעוץ כספי וכלכלי;
- (7) תיווך בעסקאות כספיות וכלכליות;
- (8) עיסוק שהותר במפורש לבנק למימון השקעות לפי חוק;
- (9) פעולה אחרת הנלווית לעיסוק שמותר לבנק למימון השקעות.

שליטת בנק
למימון השקעות
בתאגידים

18. לא ישלוט בנק למימון השקעות אלא בתאגידים אלה:

- (1) בנק למימון השקעות אחר;
- (2) תאגיד עזר;
- (3) חברת שירותים משותפת;
- (4) תאגיד פלוני מסוג אחר שאישר המפקח.

תחומי פעולה
של מוסד כספי

19. לא יעסוק מוסד כספי אלא בעיסוקים אלה:

- (1) הנפקת ניירות ערך;
- (2) קבלת פקדונות כספיים למתן הלוואות ופקדונות כספיים אחרים שאישר המפקח;
- (3) מתן אשראי לזמן ארוך, למעט אשראי למימון רכישה של דירת מגורים;
- (4) השקעה בניירות ערך;
- (5) הפקדת פקדונות כספיים בתאגידים בנקאיים ובאוצר המדינה;
- (6) ייעוץ כספי וכלכלי;
- (7) תיווך בעסקאות כספיות וכלכליות;
- (8) עיסוק שהותר במפורש למוסד כספי לפי חוק;
- (9) פעולה אחרת הנלווית לעיסוק שמותר למוסד כספי.

דברי הסבר

לאות על ידי מתן אשראי לזמן בינוני וארוך, אך לא לשלוט במפעלים אלה.

פניפים למוסדות הכספיים הקיימים בישראל אין 19 ו-20 איפיונים המשותפים לכולם אלא ישנם סוגים שונים של מוסדות. לפי סעיף 25 המוצע, יוסמך הנגיד להתיר עיסוקים נוספים למוסדות כספיים, כדי להתאים את הוראות החוק לסוגים חדשים של מוסדות העשויים

הם הנפקת איגרות חוב וקבלת פקדונות למתן הלוואות. הבנק למשכנתאות הוא בנדר מוסד מימון בעל יעד מוגדר, להבדיל מהבנק המסחרי העוסק בתחום הכספי הרחב.

פניפים תחומי הפעולה המוצעים לבנק למימון 17 ו-18 השקעות תואמים את המקובל במוסדות מסוג זה כפי שהתפתחו בישראל. יעודם העיקרי הוא לממן השקעות של מפעלים בתחומי התעשייה, המסחר והחקק

20. לא ישלוח מוסד כספי אלא בתאגידים אלה:

- (1) מוסד כספי אחר;
- (2) תאגיד עזר;
- (3) חברת שירותים משותפת;
- (4) תאגיד פלוני מסוג אחר שאישר המפקח.

21. (א) מי שאינו תאגיד בנקאי לא יעסוק -

- (1) בקבלת פקדונות כספיים ובמתן אשראי כאחת;
- (2) בהנפקת ניירות ערך לציבור ובמתן אשראי כאחת.

(ב) לענין סעיף זה -

"קבלת פקדונות כספיים" - קבלת פקדונות כספיים או הלוואות כך שיהיו בהם המקבל כלפי עשרים אנשים או יותר בזמן אחד, למעט -

- (1) קבלת אשראי מתאגיד בנקאי;
- (2) קבלת אשראי מספקים;
- (3) קבלת דמי קדימה מקונים;
- (4) קבלת פקדון כספי כערובה לחיוב;

"הנפקת ניירות ערך לציבור" - הנפקת ניירות ערך החייבת בתשקיף לפי סעיף 15 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968⁵, למעט מניות, ניירות ערך בגייהמרה למניות וניירות ערך המקנים זכות לרכוש מניות;

"מתן אשראי" - מתן אשראי כך שיהיו בו לנותן עשרים אנשים או יותר בזמן אחד, למעט -

- (1) הפקדת פקדון כספי בתאגיד בנקאי;
- (2) מתן אשראי לספקים או לקונים בפעולה גלווית לעיסוקיו האחרים של נותן האשראי;
- (3) מתן אשראי לעובדים של נותן האשראי;
- (4) השקעות בניירות ערך נסחרים בבורסה;

דברי הספר

כי הפקודה תחול רק על מוסד כספי המקבל פקדונות, ולא על גוף הנותן אשראי בלי לקבל פקדונות.

מוצע כי ר"ק המוסדות במערכת הבנקאות יורשו לגייס כספים מהציבור על מנת להש-
תמש בהם למתן אשראי לציבור. הסעיף המוצע מגדיר שתי צורות של גיוס כספים: קבלת פקדונות כספיים, שהוא הדרך המקובלת שבה מגייס בנק מסחרי את מקור-
רותיו, והנפקת איגרות חוב, שהיא הדרך המקובלת שבה מגייסים בנק למשכנתאות ובנק למימון השקעות את מקור-
רותיהם. הצד השני של הפעילות היא מתן אשראי במובן הרחב, המוגדר בסעיף 1 המוצע.

להתפתח במשק הישראלי. המושג "מוסד כספי" מופיע בסעיף 22 לפקודה, שמוצע לבטלו, וזו לשונו:

"תחולת הפקודה על מוסדות כספיים

22. (1) הוגדר רשאי, באישור הממשלה וועדת הכספים של הכנסת, לתורות כצו כי הוראות פקודה זו, כולן או מקצתן, יחולו גם על מוסדות כספיים, או על סוג מסויים של מוסדות כספיים כאילו היו מוסדות בנקאיים.

(2) "מוסד כספי", לענין סעיף זה - חברה או אגודה שיתופית שעסקיה או חלק מעסקיה הם קבלת כספים בפקדון או מתן הלוואות.

בצו הבנקאות (מוסדות כספיים), תשל-1970, נקבע

⁵ ס"ח תשכ"ח, עמ' 234.

(5) מתן אשראי לתאגיד אשר יותר מעשרים וחמישה אחוזים מסוג מסויים של אמצעי השליטה בו מוחזקים בידי נותן האשראי או אדם השולט בנותן האשראי.

(ג) אדם שאינו תאגיד בנקאי אך עוסק בקבלת פקדונות כספיים או בהנפקת ניירות ערך לציבור והעביר את הכספים כאשראי או בצורה אחרת לאדם אחר שאינו תאגיד בנקאי או תאגיד עזר אך עוסק במתן אשראי, יאשמו שניהם בעבירה.

22. קבלת פרמיות ביטוח בידי מבטח כמשמעותו בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשי"א—1951⁶, וקבלת כספים בידי קופת גמל כמשמעותה בפקודת מס הכנסה⁷, לא ייחשבו כקבלת פקדונות כספיים.
23. חברת שירותים משותפת תעסוק רק במתן שירותים לתאגידים בנקאיים או ללקוחותיהם.
24. (א) תאגיד העוסק במתן שירותים לחבריו או ללקוחותיהם ואין לו רשיון של חברת שירותים משותפת, לא יחזיקו מספר תאגידים בנקאיים, שאינם נשלטים בידי אדם אחד, ביותר מחמישים אחוזים מאמצעי השליטה בו.
- (ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על החזקת אמצעי שליטה בכורסה לניירות ערך בעלת רשיון לפי סעיף 45 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח—1968.
25. הנגיד, לאחר התייעצות בועדה המייעצת ובאישור שר האוצר, רשאי לקבוע עיסוק נוסף לעיסוקים המותרים לתאגידים בנקאיים לפי פרק זה, וניתן לעשות זאת כללית, לסוג מסויים של תאגיד בנקאי או לקבוצה מתוך סוג מסויים של תאגיד בנקאי.
26. על אף האמור בפרק זה, רשאי תאגיד בנקאי לרכוש או להחזיק אמצעי שליטה בתאגיד, או להיות בעל משכון על אמצעי שליטה בתאגיד ולממשו, אם רכישת אמצעי השליטה או החזקתם או יצירת המשכון ומימושו נועדו בתום לב לשמש ערובה לחיוב בלבד.
27. (א) רכש תאגיד בנקאי שליטה בתאגיד אחר שאסור לו לשלוט בו לפי פרק זה, לרבות רכישת שליטה כאמור בסעיף 26, רשאי המפקח, לאחר שנתן לתאגיד הבנקאי הזדמנות
- חברות ביטוח וקופות גמל
- תחומי פעולה של חברת שירותים משותפת
- אחזקת אמצעי שליטה בחברת שירותים משותפת
- הרכבת עיסוקים של תאגידים בנקאיים
- רכישת אמצעי שליטה כערובה לחיוב
- מכירת אמצעי שליטה

ד ב ר י ה ס ב ר

25. סעיף 25 מוצע לאפשר הוספת עיסוקים לעיסוקים המותרים לתאגידים בנקאיים. בכך תינתן גמישות למערכת, שתאפשר התאמתה להתפתחויות שיחולו בתחום הכספי בישראל ובעולם.
26. סעיף 26 מוצע להתיר לתאגיד בנקאי להחזיק באמצעי שליטה בתאגיד כערובה לחיוב המגיע לו, גם אם התאגיד עוסק בתחום הלא-כספי.
27. סעיף 27 מוצע לקבוע סמכויות והליכים למכירת אמצעי שליטה במקרה שתאגיד בנקאי רכש שליטה בתאגיד שאין הוא רשאי לשלוט בו, בין אם הרכיב שהנעשתה תוך הפרת הוראות החוק המוצע ובין אם היא תוצאה של מימוש שעבוד.
- הסעיפים המוצעים לתגרות המונחים שבסעיף 21 נועדו להוציא מהאיסור הכללי פעילויות שאינן בגדר תיווך פיננסי עם הציבור.
22. סעיף 22 ההוראה המוצעת נועדה להוציא מתחולת החוק חברות ביטוח וקופות גמל. מוסדות אלה מצויים בסיקוח ממלכתי נפרד, על פי החוקים הנוכריים בסעיף.
- סעיפים 23 ו-24 פעולות משותפות של מספר תאגידים בנקאיים שאינם חלק מקונצרן בנקאי אחד. לפעולות משותפות אלה עשויות להיות השפעה על רמת השירות במערכת ועל התחרות בין תאגידים בנקאיים.

⁶ ס"ח תשי"א, עמ' 221.

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

סבירה להשמיע טענותיו, להורות לו למכור, תוך תקופה שקבע, אמצעי שליטה עד ששוב לא ישלוט בו.

(ב) לא קיים תאגיד בנקאי את הוראותיו של המפקח לפי סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט, לבקשת המפקח, למנות כונס נכסים למכירת אמצעי שליטה, כאמור.

פרק ד' : פעולות טעונות היתר

28. (א) לא יפתח תאגיד בנקאי סניף ולא ינהל עסקים בו אלא לפי היתר שנתן הנגיד לאחר התייעצות בוועדת הרשיונות.

סניפים

(ב) החובה לקבל היתר סניף במדינת חוץ לא תחול על בנק חוץ.

29. במתן היתר סניף יובאו בחשבון ענינים אלה:

שיקולים במתן היתר סניף

- (1) תרומת הסניף לשירותים הניתנים ללקוחות התאגיד הבנקאי או להתפתחות עסקיו;
- (2) היקף עסקי התאגיד הבנקאי, הונו, רווחיותו ויכולתו לנהל את הסניף;
- (3) לגבי סניף מחוץ לישראל, יכולתו של המפקח לפקח על פעילותו;
- (4) המדיניות הכלכלית של הממשלה;
- (5) טובת הציבור.

30. (א) הנגיד רשאי לבטל היתר סניף, לאחר שניתנה לתאגיד הבנקאי הזדמנות להשמיע טענותיו ולאחר התייעצות בוועדת הרשיונות, אם נתקיימה אחת מאלה:

ביטול היתר סניף

- (1) התאגיד הבנקאי הפר תנאי מהותי מתנאי ההיתר;
- (2) התאגיד הבנקאי הפר הוראה מהותית של חוק זה, של הפקודה או של חוק בנק ישראל, תשי"ד-1954, בניהול הסניף;
- (3) התאגיד הבנקאי לא החל בניהול עסקים בסניף או חדל לנהלם;
- (4) לגבי סניף מחוץ לישראל, המפקח אינו יכול לפקח על פעילותו והנגיד סבור כי הדבר עלול לפגוע ביציבותו של התאגיד הבנקאי;
- (5) טעמים שבטובת הציבור מורים על הצורך לבטל את ההיתר.

(ב) בוטל היתר סניף, יחדל התאגיד הבנקאי לנהל עסקים בסניף תוך תקופה שיקבע הנגיד.

דברי הסבר

ברה בהם ולא בעסקיה האחרים מחוץ לאותו מקום בלי היתר מאת הנגיד.

החידושים שבחוק המוצע הם בקביעת השיקולים למתן היתר סניף (סעיף 29) ובמתן אפשרות לבטל היתר בנסיבות מוגדרות (סעיף 30). בין השיקולים נמנית אפשרות הפיקוח על פעילות של סניף של בנק ישראלי מחוץ לישראל. בדרך כלל, אפשר לפקח על הפעילות של סניף מחוץ לישראל, ולו בדרך עקיפה, אך מוצע שאם יוצר מצב שהנגיד יגיע למסקנה כי לא ניתן לפקח על הסניף ושהדבר עלול לפגוע ביציבות התאגיד הבנקאי, יהיה רשאי לבטל את ההיתר.

סעיפים סעיפים אלה דנים במתן היתרים לסניפים 28 עד 30 בארץ ומחוצה לה, בשיקולים במתן היתרים, ובביטול היתר סניף. ההסדר הקיים לרישוי סניפים מצוי בסעיפים 3א(1) ו-7(ב) לפקודה שיבוטלו. זו לשון ההוראה אות הקיימות:

3א(ג) ברשיון לפי סעיף קטן (א) יצויין המקום, שבו רשאי אדם לנהל את העסק, ולא יעסוק באותו עסק מחוץ למקום אלא בהיתר מאת הנגיד.

7(ב) ברשיון לפי סעיף קטן (א) יצויין המקום שבו רשאית החברה לעסוק בעסקי בנק ולא תעסוק הח-

החוקת אמצעי שליטה בתאגיד חרץ

31. (א) לא יחזיק תאגיד בנקאי, בעצמו או יחד עם אחרים המשתפים פעולה עמו דרך קבע – יותר מעשרים וחמישה אחוזים מסוג מסויים של אמצעי השליטה בתאגיד חוץ שאילו ניהל עסקים בישראל היה חייב ברשיון לפי חוק זה, אלא על פי היתר שנתן הנגיד לאחר התייעצות בוועדת הרשיונות.

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על בנק חרץ.

שיקולים במתן היתר לפי סעיף 31

32. במתן היתר לפי סעיף 31, יובאו בחשבון ענינים אלה:

- (1) תרומת תאגיד החוץ לשירותים הניתנים ללקוחות התאגיד הבנקאי או להתפתחות עסקיו;
- (2) היקף עסקי התאגיד הבנקאי, הונו, רווחיותו ויכולתו לנהל את תאגיד החוץ;
- (3) יכולתו של המפקח לקבל מידע על הפעילות של תאגיד החוץ;
- (4) המדיניות הכלכלית של הממשלה;
- (5) טובת הציבור.

ביטול היתר לפי סעיף 31

33. (א) הנגיד רשאי לבטל היתר לפי סעיף 31, לאחר שניתנה לתאגיד הבנקאי הודמנות להשמיע טענותיו ולאחר התייעצות בוועדת הרשיונות, אם נתקיימו אחת מאלה:

- (1) התאגיד הבנקאי הפר תנאי מהותי מתנאי ההיתר;
- (2) התאגיד הבנקאי הפר הוראה מהותית של חוק זה, של הפקודה או של חוק בנק ישראל, השי"ד-1954, בקשר עם תאגיד החוץ;
- (3) המפקח אינו מקבל מידע מספיק על פעילותו של תאגיד החוץ, והנגיד סבור כי הדבר עלול לפגוע ביציבותו של התאגיד הבנקאי;
- (4) טעמים שבטובת הציבור מורים על הצורך לבטל את ההיתר.

(ב) בוטל היתר להחזיק באמצעי השליטה בתאגיד חוץ, ימכור התאגיד הבנקאי את אמצעי השליטה תוך תקופה שיקבע הנגיד; לא עשה כן, רשאי בית המשפט, לבקשת המפקח, למנות כונס נכסים למכירת אמצעי השליטה.

החוקת אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי

34. (א) לא יחזיק אדם – בעצמו או יחד עם קרוביו או עם אחרים המשתפים פעולה עמו דרך קבע – יותר מעשרים וחמישה אחוזים מסוג מסויים של אמצעי השליטה בתאגיד בנקאי, אלא על פי היתר שנתן הנגיד לאחר התייעצות בוועדת הרשיונות.

ד ב ר י ה ס ב ר

טעויות טעויות אלה דנים בפיקוח על העברת הש" 34 ו-35 ליטה בתאגיד בנקאי. הם חלים על כל אדם הרוכש שליטה בתאגיד בנקאי או 25% מאמצעי השליטה בו. להבדיל מן ההוראה שבסעיף 14 לפקודה, המטילה חובה לקבל היתר מהנגיד רק כאשר בנק רוכש יותר מ-25% מהון המניות של בנק אחר. זו לשונו של סעיף 14:

ס"יג לרכישת זכויות בבנק אחר

14. (א) בלי רשותו של הנגיד מראש לא ירכוש בנק בשביל עצמו, בין במישרין ובין בעקיפין, למעלה מרבע מהון מניות או מזכויות אחרות בתאגיד שהוא בנק, או

טעויות יש שבנק מעדיף לנהל את עסקיו מחוץ לישראל ע"י 33 ראל באמצעות חברות בנות או שלובות ולא באמצעות סניפים. מוצע לקבוע הסדרי רישוי לניהול עסקים בנקאיים בחוץ לארץ הדומים להסדרים החלים על סניפים בחוץ לארץ. חברה בת הינה אמנם אישיות משפטית נפרדת, אך נראה שאחריותו של בנק לגורלה של חברה בת שלו דומה מאוד לאחריותו המוחלטת לגבי סניף.

בפקודה לא הוסדר ענין זה.

לענין המושג "אנשים המשתפים פעולה דרך קבע" בסעיף 31 המוצע – ראה דברי הסבר לסעיף 34 להלן.

(ב) לא ישלוט אדם – בעצמו או יחד עם קרוביו או עם אנשים אחרים המשתפים פעולה עמו דרך קבע – בתאגיד בנקאי, אלא על פי היתר שנתן הנגיד לאחר התייעצות בוועדת הרשיונות.

(ג) מי שמחזיק אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי לא יעביר אותם לאחר כיוועו שהנעבר זקוק להיתר לפי סעיף זה וכי אין בידו היתר לכך.

(ד) היתר שניתן לפי סעיף זה כוחו יפה גם לגבי כל תאגיד שבשליטת בעל ההיתר.

(ה) הוראות סעיף זה לא יחולו על מי שקיבל אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי בהעברה על פי דין.

(ו) הוראות סעיף זה לא יחולו לגבי אמצעי שליטה בבנק חוץ, אלא אם המחזיק הוא תושב ישראל.

35. רכש אדם אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי בניגוד להוראות סעיף 34, או בהעברה על פי דין, רשאי הנגיד להורות לו למכור את אמצעי השליטה, כולם או חלקם, תוך תקופה שיקבע; לא עשה כן, רשאי בית המשפט, לבקשת המפקח, למנות כונס נכסים למכירת אמצעי השליטה.

מכירת אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי

דברי הסבר

הקבוע בסעיף קטן (א), רשאי הנגיד, לפי שיקול דעתו המוחלט, להורות לבנק למכור תוך התקופה שקבע מראש את מה שרכש כאמור, ואם לא מכר תוך המועד האמור, יהיה הנגיד רשאי למכור; כל עוד לא נמכרו המניות או הזכויות האחרות, לא יפעיל הבנק כל זכות או כוח הנובעים מהם, למעט הזכות לקבל רווחים מדיבידנד.

כשם שבעת מתן רשיון לתאגיד בנקאי חדש, על הנגיד לשקול את טיב האנשים שישלטו בתאגיד, כך חשוב לפקח על העברת חלק ניכר מאמצעי השליטה בתאגיד בנקאי קיים, ועל העברת השליטה בו. מחמת חשיבות בנושא, יש צורך למנוע עקיפת הפיקוח על ידי הסדרים מתוחכמים שנועדו להסתיר את מי שבאמת שולט בתאגיד בנקאי. לשם כך מוצעות הנדרות התבות למושגים "שליטה" (סעיף 2) ו"החזקה" (סעיף 1), והטלת הפיקוח על רכישת אמצעי שליטה בידי קבוצת אנשים, המשתפים פעולה דרך קבע. מבחנים אלה אינם ניתנים למדידה כמותית אובייקטיבית, אלא הם איכותיים, מכיון שכל מבחן שהוא כמותי אובייקטיבי ישאיר סתמים לעקיפתו.

בסעיף 35 מוצע לקבוע סמכויות למכירת אמצעי שליטה שנרכשו בניגוד להוראות סעיף 34. יצוין כאן כי מוצעת גם סנקציה פלילית לעובר על האיסור (סעיף 49).

יש לו במישרין או בעקיפין, זכויות העולות על רבע מהון מניות או מזכויות אחרות בבנק אחר, ולא ירכוש בנק בשביל עצמו, בין במישרין ובין בעקיפין, זכויות אחרות המקנות לו כוח למנות למעלה מרבע ממנהלי בנק אחר, או להצביע באסיפה כללית של בנק אחר בשיעור קולות העולה על רבע מכלל הקולות באותה אסיפה, או להשתתף בהונו בעת פירוקו בשיעור העולה על רבע ההון.

(ב) רכש בנק מניות או זכויות אחרות בשיעור העולה על הקבוע בסעיף קטן (א) יודיע על כך לנגיד תוך שבעה ימים מיום שרכש לראשונה זכות כאמור.

(ג) לא מסר בנק הודעה כאמור בסעיף קטן (ב), דינו – קנס – 100,000 לירות וכל מי שהיה אותה שעה חבר דירקטוריון פעיל או מנהל עסקים, דינו – קנס 50,000 לירות אם לא הוכיח אחד משני אלה:

(1) העבירה נעברה שלא בידיעתו;

(2) הוא נקט בכל האמצעים הנאותים לשמירתן של הוראות סעיף זה.

(ד) נמסרה הודעה כאמור בסעיף קטן (ב) או אף אם לא נמסרה הודעה ונדע לנגיד כי בנק רכש, ללא אישור הנגיד מראש, מניות או זכויות אחרות בשיעור העולה על

פרק ה': תיאומים ותיקונים בחקיקה

תיקון פקודת
הבנקאות

36. (א) בכל מקום בפקודה, פרט לסעיפים 4 ו-4א, במקום "בנק" יבוא "תאגיד בנקאי".

(ב) בסעיף 2 לפקודה -

(1) הגדרות "בנק", "בנקוט", "עסקי בנק", "חברה", "המועצה" ו"מוסד בנקאי" - יימחקו;

(2) הסעיף יסומן (1) ואחריו יבוא:

"(2) משמעות כל מונח אחר בפקודה זו תהא כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), תשל"ט-1978:"

(ג) סעיפים 2א, 2ב, 3 ו-3א לפקודה - בטלים.

(ד) בסעיף 4 לפקודה -

(1) בסעיף קטן (1), במקום "פרט לחברה המורשה לעסוק בעסקי בנק בהתאם להוראות סעיף 3 של פקודה זו" יבוא "פרט לבנק, לבנק חוץ, לבנק למשכנתאות ולבנק למימון השקעות";

(2) בסעיף קטן (2), במקום "מעשר לירות" יבוא "מאלפיים לירות";

(3) בסעיף קטן (4), במקום "לגבי אדם שהוא בעל רשיון לנהל עסקי בנק לפי סעיף 7" יבוא "לגבי בנק, בנק חוץ, בנק למשכנתאות או בנק למימון השקעות";

(4) סעיף קטן (5) - בטל.

(ה) בסעיף 4א(א) לפקודה -

(1) במקום "בעל רשיון לנהל עסקי בנק" יבוא "תאגיד בנקאי";

(2) במקום "בעסקי בנק" יבוא "בעיסוק שנתייחד לתאגיד בנקאי לפי חוק הבנקאות (רישוי), תשל"ט-1978".

דברי הסבר

לסעיפים קטנים (ד) ו-(ה): מוצע להתאים את המונחים שבסעיפים למונחי החוק החדש ולהגדיל את תקנס שניתן להטיל בשל עבירה על האיסור להשתמש במלה "בנק".

נוסח הסעיפים הקיימים הינו כדלקמן:

"הגבלת השימוש בתואר "בנק"

4. (1) אסור לכל אדם או לחבר אנשים, בין שהם מאוגדים ובין שאינם מאוגדים, פרט לחברה המורשה לעסוק בעסקי בנקאות בהתאם להוראות סעיף 3 של פקודה זו, להשתמש או להוסיף ולהשתמש, בלא הסכמת שר האוצר, במלה "בנק" או בכל מלה הנגזרת הימנה בשם שבו הם מנהלים עסקים.

(2) כל אדם או חבר אנשים, בין שהם מאוגדים ובין שאינם מאוגדים, שיעברו על הוראות סעיף זה יהיו צפויים לקנס לא יותר מעשר לירות לכל יום שבו הם ממשיכים בעבירה.

(3) הניד רשאי להורות לכל אדם, לאחר התייעצות

לסעיף קטן (א): החלפת המונח נועדה להתאים את הפקודה למונחי החוק החדש.

סעיפים 4 ו-4א לפקודה דנים באיסור להשתמש במילה "בנק" בשם של עסק בלא הסכמת שר האוצר, ועל כן בסעיפים אלה יש להשאיר את הנוסח הקיים.

לסעיף קטן (ב): מוצע שההגדרות שבפקודה יימחקו ובמקומן יבואו ההגדרות של החוק החדש.

לסעיף קטן (ג): סעיף 2 לפקודה מהיל את הוראות הפקודה על כל מוסד בנקאי כאילו היה בנק.

סעיף 2ב לפקודה, שצוטט לעיל בדברי ההסבר לסעיפים 19 ו-20, מאפשר החלת הוראות הפקודה גם על מוסדות כספיים.

סעיף 3 לפקודה דן בהון המינימלי הנדרש לחברה המבקשת לעסוק בעסקי בנק ובמקומו יבוא סעיף 8 המוצע.

סעיף 3א לפקודה דן ברישוי מוסד כספי וסניפיו.

(1) בסעיף 5 לפקודה -

(1) בסעיף קטן (א), במקום "בנק שפקודה זו חלה עליו" יבוא "תאגיד בנקאי";
(2) בסעיף קטן (ג) אחרי "בענין עבירות על פקודה זו" יבוא "על חוק הבנקאות (רישוי), תשל"ט-1978".

(2) סעיף 7 לפקודה - בטל.

(ח) בסעיף 8(א) לפקודה, במקום "הלוואה כנגד שטרי חוב מוטבחים" יבוא "הל-וואות מוטבחות".

(ט) בסעיף 8 לפקודה, במקום "לאחר התייעצות בועדה" יבוא "לאחר התייעצות בועדת הרשימות".

דברי הסבר

זה נוסח סעיפים קטנים (א) ו-(ג) של סעיף 5 לפקודה:
"א) הנייד רשאי למנות מפקח על הבנקים (להלן - המפקח), ומשנתמנה יהיה עובד בנק ישראל ובידיו יהיו הפיקוח הכללי והבקורת על כל בנק שפקודה זו חלה עליו ותהא לו או לבאים מטעמו הסמכות לדרוש מכל בנק ידיעות וגילוי פנקסים, חשבונות ומסמכים."

"ג) שר המשטרה רשאי להסמיך כל עובד מעובדי בנק ישראל, המוסמך על פי סעיף קטן (א) לבוא מטעמו של המפקח, לערוך חקירות בענין עבירות על פקודה זו או על חוק בנק ישראל, תשי"ד-1954, או בענין עבירות בנכסי לקוחותיו של בנק; עובד שהוסמך כאמור יהיו לו כל הסמכויות הנתונות לקצין משטרה בדרגת מפקח ומעלה על פי פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), והוראות אותה פקודה יחולו על חקירות כאמור."

לסעיף קטן (ז): סעיף 7 לפקודה, שהוראותיו צוטטו לעיל בדברי ההסבר לסעיפים 4 ו-5, 6 עד 8, דן ברישוי חברה המנהלת עסקי בנק וסניפיה.

לסעיף קטן (ח): בסעיף 8(א) לפקודה נאמר:

"א) היה הנייד סבור כי להבטחת יציבותו של בנק דרושים לבנק אמצעים כספיים נוספים, רשאי בנק ישראל לספק לו כספים על ידי נכיון שטרי חליפין, שטר חוב או מסמכים אחרים, העוברים לסותר או על ידי הלוואות כנגד שטרי חוב המוטבחים להנחת דעתו של הנייד."

מוצע לאפשר מתן הלוואות סיוע לתאגיד בנקאי ללא צורך בקבלת שטרי חוב ממנו. תיקון דומה נעשה בסעיף 7 לחוק בנק ישראל (תיקון מס' 11), תשל"ח-1978, לענין הלוואות שנותן בנק ישראל לשם הסדרת היקף האשראי הבנקאי.

לסעיפים קטנים (ט) ו-(י): סעיף 8 לפקודה דן בהוראות שהמפקח רשאי לתת כדי למנוע שבנק לא יוכל לקיים התחייבויותיו או יפגע בלקוחותיו. סעיף 8 לפקודה דן בסמכויות הנייד לענין בנק שאינו יכול לקיים

בועדה ולאחר שנתן לאותו אדם הודמנות להשמיע את טענותיו, כי תוך מועד שיקבע הנייד ימחק מתוך השם שבו הוא מנהל עסקים את המלה "בנק" או כל מלה הנוגדת לה הימנה.

(4) הנייד לא ישתמש בסמכותו לפי סעיף קטן (3) לגבי אדם שהוא בעל רשיון לנהל עסקי בנק לפי סעיף 7 כל עוד לא ניתנה לגביו הוראה לפי סעיפים 7 או 8 ד.ד.

(5) הנייד לא ישתמש בסמכותו לפי סעיף קטן (3) לגבי אדם שהוא בנק לאשראי כמשמעותו בפקודת הבנקים לאשראי, אלא אם היה סבור שהוא עשה בעסקיו בדרך העלולה לפגוע ביכולתו לקיים את התחייבויותיו או בניהולם הסדיר של עסקיו.

(6) לא מילא תאגיד הוראה שניתנה לו לפי סעיף קטן (3) ולא בחר לו שם אחר תוך התקופה שקבע הנייד, יבחר לו הנייד שם ויודיע על כך לרשם אותם תאגידים, ודין הודעת הנייד כדין הודעת התאגיד על שינוי שמו שנתקבלה ונמסרה כדין, והוראות הדינים החלות על שינוי שם יחולו על הודעת הנייד בשינויים המחוייבים.

שמות העלולים להטעות

4. א) ניהל אדם, שאינו בעל רשיון לנהל עסקי בנק, עסקים בשם שאינו כולל את המלה "בנק" או מלה הגוררת ממנה, אך יש בו כדי להשמיע שאותו אדם עוסק בעסקי בנק, רשאי הנייד - לאחר התייעצות בועדה ולאחר שנתן לאותו אדם הודמנות להשמיע את טענותיו - בנוסף לסמכותו לפי סעיף 4, להורות לאותו אדם כי תוך המועד שיקבע הנייד ושלא יפחת מ-28 ימים ימחק מתוך השם שבו הוא מנהל עסקים כל מלה או ביטוי אחרים שיש בהם כדי להשמיע שאותו אדם עוסק בעסקי בנק.

(ב) הוראה לפי סעיף קטן (א) דינה כדין הוראה לפי סעיף 4(3) וכי שלא מילא אחריה דינו כדין מי שממשיך להשתמש במלה "בנק" כחלק משמו ללא היתר."

לסעיף קטן (1): סעיף 5 לפקודה דן בסמכויות המפקח על הבנקים וחוקרים הבאים מטעמו. מטרת התיקונים המוצעים להתאים את הסעיף לחוק החדש.

(י) בסעיף 8 לפקודה -

- (1) במקום "הועדה" יבוא בכל מקום "ועדת הרשיונות";
(2) סעיף קטן (ד) - בטל.

(יא) בסעיף 18 לפקודה, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) המנהל המורשה מוסמך, לאחר התייעצות בוועדת ההנהלה ובאישור הנגיד, להעביר את נכסיו והתחייבויותיו של התאגיד הנקאי, כולם או חלקם, לתאגיד הנקאי אחר."

(יב) סעיף 8 יד לפקודה - בטל.

(יג) בסעיף 9 לפקודה -

- (1) במקום "בנק שהוא חברה נכרית בגדר מוכנו של סעיף 2 מפקודת החברות" יבוא "בנק חוץ" ובמקום "של אותה חברה נכרית" יבוא "של בנק חוץ";
(2) בסעיף קטן (2), במקום "מחמש לירות" יבוא "מאלף לירות".

(יד) בסעיף 11 (2) לפקודה, במקום "המאה לירות" יבוא "המאה אלף לירות".

(טו) בסעיף 12 לפקודה -

- (1) במקום סעיף קטן (1) יבוא:

"(1) תאגיד הנקאי ישלם לאוצר המדינה כ-15 באפריל של כל שנה אגרת רשיון, ובעד כל סניף אגרה נוספת; שר האוצר יקבע בצו, באישור ועדת הכספים של הכנסת, את שיעורי האגרות, ומותר לקבוע שיעורי אגרה מופחתים לבנק חוץ בהתחשב בהיקף פעילותו בישראל";

(2) בסעיפים קטנים (2), (3) ו-(4), במקום "מוסד אשראי" יבוא "תאגיד הנקאי";

(3) בסעיף קטן (2), במקום "מעשר לירות" יבוא "מאלפיים לירות".

ד ב ר י ה ס ב ר

מורשה לנהל את הבנק לפי הוראות הנגיד ודינו כדין מנהל עסקים בבנק וכן ממלא הוא את תפקידי הדירקטורטוריון של הבנק וועדותיו. מוצע להסמיך מנהל מורשה להעביר את נכסיו והתחייבויותיו של הבנק הכושל לתאגיד הנקאי אחר. הנסיון הראה כי סמכות זו חשובה לטוב פול בבנק כושל ועשויה להביא לתסכון.

לסעיף קטן (יב): סעיף 8 יד לפקודה דן בשלילת רשיונו של בנק, והוא מוחלף ע"י סעיף 9 המוצע.

לסעיף קטן (טו): סעיף 12 לפקודה דן באגרות שבנקים חייבים לשלם. אין בתיקונים המוצעים שינויים מהותיים והם נועדו להתאים את נוסח הסעיף לחוק החדש ולהגדיל את הקנס המוטל בשל אי תשלום האגרה.

לסעיף קטן (טז): סעיף 13 לפקודה הינו סייג לסעיף 10(ב) לפקודת הבנקים לאשראי, בענין מכירת נכס מקרקעין שמושכן לבנק. על פי סעיף 39 המוצע תבוטל פקודת הבנקים לאשראי. סעיף 25(2) לפקודת האמורה מעניק זכות ללווה לפרוע משכנתה בפרעון מוקדם,

התחייבויותיו או שסטת מנהל הנקאי תקין. סמכויות אלה כוללות השעיית חבר דירקטוריון, מינוי מנהל מורשה וועדת הנהלה ומינוי מפקח מיוחד. בסעיף 8 נאמר כי השימוש בסמכויות ייעשה לאחר התייעצות בוועדה המייעצת, ובסעיף 78 נקבעה חובת התייעצות בוועדה שהוגדרה לענין זה בסעיף קטן (ד) כך:

"הועדה - ועדת משנה של חמישה לכל היותר שמינהל תה הועדה מתוך חבריה והיא לא תכלול מנהל או עובד אחר של מוסד הנקאי."

מוצע למחוק את ההגדרה האמורה ולקבוע כי לענין שני הסעיפים האמורים התייעצות תהיה בוועדת הרשיונות, שהיא, כאמור בסעיף 6 המוצע, כת חמישה חברים מבין חברי הועדה המייעצת ואין בה דירקטורים או עובדים של תאגיד הנקאי.

לסעיף קטן (יא): סעיף 18 לפקודה דן בסמכויותיו של מנהל מורשה שמינהל הנגיד, באישור הממשלה, לנהל תאגיד הנקאי שאינו יכול לקיים התחייבויותיו. על מנהל

(טז) במקום סעיף 13 לפקודה יבוא:

13. מי שקיבל מהאגיד בנקאי הלוואה לשם רכישת דירת מגורים או במישכון של דירת מגורים רשאי לפרעה לפני המועד שנקבע לפרעונה בתנאים אלה:

- (1) סכום הפרעון המוקדם לא יפחת מרבע יתרת ההלוואה בתור ספת הריבית והפרשי ההצמדה שנצברו עד יום הפרעון בפועל;
- (2) התאגיד הבנקאי רשאי להתנות פרעון מוקדם כאמור בתשלום עמלה בסכום שלא יעלה על הריבית לתקופה של ששה חדשים על יתרת ההלוואה שנפרעה; נתן הלווה הודעה של שלושה חדשים מראש לתאגיד הבנקאי על כוונתו לבצע פרעון מוקדם, לא תעלה העמלה על ריבית כאמור לתקופה של שלושה חדשים.

(יז) במקום סעיף 14 לפקודה יבוא:

14. תאגיד בנקאי לא יוציא שטר למוכ"ז בר פרעון לפי דרישה.

(יח) סעיף 14 לפקודה – בטל.

(יט) בסעיף 15 לפקודה אחרי "לפי פקודה זו" יבוא בכל מקום "או לפי חוק הבנקאות (רישוי), תשל"ט-1978".

(כ) סעיף 15ב(3) לפקודה – בטל.

(כא) אחרי סעיף 15ב לפקודה יבוא:

15ג. לענין סעיפים 5, 8א, 8ג, 8טו עד 8כא, 13 ו-13א, דין תאגיד עזר כדין תאגיד בנקאי.

דברי הסבר

מוצע לפשט את ההוראה, ולפי זה – גם לבטל את ההגדרה: ראה סעיף קטן (ב)(1) לעיל.

סעיף קטן (יח): סעיף 14 לפקודה דן בסייגים המוטלים על בנק הרוכש מניות או זכות כבנק אחר. הסעיף צוטט לעיל בדברי ההסבר לסעיפים 34 ו-35 המיועדים להחליט.

סעיף קטן (יט): סעיף 15 לפקודה אוסר גילוי ידיעות ומסמכים שנמסרו לפי הפקודה פרט לגילוי לצרכי תיקור או תביעה פלילית או גילוי בהסכמת התאגיד הבנקאי שממנו נתקבלו. מוצע להחיל הוראה זו גם על ידיעות שנמסרו לפי החוק המוצע.

לסעיף קטן (כא): מוצע להחיל את ההוראות בפקודת הבנקאות הקובעות את סמכויות המפקח על הבנקים (סעיפים 5, 8א ו-8ג) גם על תאגידי עזר, דהיינו תאגידים שבשליטת תאגיד בנקאי העוסקים בתחום שמוותר לתאגיד הבנקאי לעסוק בו. לפי המוצע יוכל המפקח לטפל בהברות בת של בנקים העוסקות בנאמנויות, ניירות ערך, מתן אשראי מסוגים מיוחדים ועוד. כן מוצע להחיל על תאגידי עזר את סעיפים 8טו עד 8כא לפקודה הקובעים הסדרים למצב של שביתה, את סעיף 13 הדין בסדיון מוקדם של הלוואה, ואת סעיף 13א הדין בחשבון משותף.

בתנאים מסויימים. מוצע לקבוע הוראה חדשה באותה רוח לענין משכנתה על דירת מגורים.

לסעיף קטן (יז): בסעיף 14 לפקודה נאמר:

"הוצאת בנקוטים והפצתם

14. (1) אסור לשום בנק המנהל עסקים בארץ להוציא כל בנקוטים.

(2) שום בנק המנהל עסקים בארץ לא יפיץ ולא ירשה להפיץ בה כל בנקוטים שהוצאו על ידו בכל ארץ, פרט לבנקוטים שהוכרוזו כמטבע חוקי בישראל.

ההגדרה הקיימת למונח בנקוטים בסעיף 2 לפקודה, היא כדלקמן:

"בנקוטים" – פירושו כל שטר-חליפין, המחאה או שטר-חוב שהוצאו ע"י כל בנק לפרעון כסף למוכ"ז עם דרישתו; או המזכים או המכוונים לזכות את המת-זיק בתשלום סכום כסף מיד לדרישתו בלא תתימת הסבה, או בלא תתימת הסבה נוספת על זו הכתובה על גבם בשעת הוצאתם, בין אם פורש הדבר בנף השטר ובין אם לא פורש;

תיקון חוק בנק
ישראל

37. (א) בכל מקום בחוק בנק ישראל, תשי"ד-1954 (בסעיף זה - החוק), פרט לסעיפים 37 ו-38, במקום "מוסד בנקאי" יבוא "תאגיד בנקאי".

(ב) בסעיף 1 לחוק, הגדרות "מוסד בנקאי", "מוסד כספי", "חברה" ו"אגודה שיתופית" יבוטלו ובסופה יבוא:

"תאגיד בנקאי" - כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), תשל"ט-1978.

(ג) בסעיף 13 (2) לחוק, המלים "או מוסד כספי" - יימחקו.

(ד) בסעיף 37 לחוק -

(1) במקום "מוסד בנקאי בישראל" יבוא "תאגיד בנקאי";

(2) במקום "מוסד בנקאי מחוץ לישראל" יבוא "בנק או מוסד כספי מחוץ לישראל".

(ה) בסעיף 38 לחוק, במקום "במוסד בנקאי או כספי מחוץ לישראל" יבוא "מבנק או ממוסד כספי מחוץ לישראל".

(ו) סעיף 70 לחוק - בטל.

38. סעיפים 56 (3), 56 (4) ו-62 לפקודת האגודות השיתופיות - בטלים.

תיקון פקודת
האגודות
השיתופיות

39. פקודת הבנקים לאשראי - בטלה.

ביטול פקודת
הבנקים לאשראי

דברי הסבר

התקנות לשר המשפטים, ושר המשפטים יוכל עפ"י הכ"רעת דעתו המוחלטת להרשות לרשום את האגודה או לסרב לרשמה; אם הרשה שר המשפטים לרשמה ירשמה לרשמה רשם החברות בסנקסו לאחר שתשלם את המס הקבוע.

62. (1) פקודת הבנקאות לא תחול על אגודות רשומות שאינן מנהלות עסק של קבלת פקדונות בחשבון עובר ושב מאנשים שאינם חבריה.

(2) אגודה המנהלת עסק של קבלת פקדונות בחשבון עובר ושב מאנשים שאינם חבריה, חייבת למלא אחרי פקודת הבנקאות ותהא חייבת ברשום כנאמר בסעיף 56 (4) מפקודה זו: כמו כן חייבת האגודה למלא אחרי כל הוראות פקודה זו ותוראות התקנות שעל פי פקודה זו, הונחו בפקודת חשבונות.

39. החוק המוצע, ביחד עם פקודת הבנקאות, יהיו הבסיס לרישוי בנקים למשכנתאות ול- פיקוח עליהם. מוצע איפוא לבטל את פקודת הבנקים לאשראי.

תיקונים המוצעים לחוק בנק ישראל, תשי"ד-1954, נובעים משינויים בהגדרות של המוסדות במערכת הבנקאות.

מוצע לבטל בספקודת האגודות השיתופיות סעיפים שקבעו הסדרים מיוחדים לאגודות שיתופיות שעסקו בתחום הכספי. סעיף 40, ביחד עם סעיף 51 המוצע, מאפשרים לאגודות שיתופיות לאשראי הקיימות להמשיך להתקיים במתכונתן הנוכחית.

אלה הסעיפים בפקודת האגודות השיתופיות שיבוטלו: 56 (3) אסור לרשום אגודה לכלול בשמה את המלים "בנק" או "עסקי בנק" אלא אם כן היא רשומה בהתאם להוראות סעיף קטן (4).

(4) אגודה רשומה הכוללת או הרוצה לכלול בתוך שמה את המלים "בנק" או "עסקי בנק", חייבת להניש לרשם החברות העתקה מתקנותיה בצירוף העתקה מת- עודת הרישום של רשם האגודות השיתופיות כשהן מקו- ימות כדרוש בסעיף 35; אח"כ יגיש רשם החברות את

8 חוקי א"י, כרך א', פרק כ"ד, עמ' 336.

9 חוקי א"י, כרך א', פרק כ"ט, עמ' 381.

פרק ו': הוראות מעבר

40. (א) חברה שהואגדה בישראל ואשר ערב פרסומו של חוק זה (להלן – יום הפרסום) ניהלה כדין עסקי בנק, כמשמעותם בפקודה – זכאית לרשיון בנק.
- (ב) תאגיד חוץ אשר ערב יום הפרסום ניהל כדין עסקי בנק בישראל – זכאי לרשיון בנק חוץ.
- (ג) חברה אשר ערב יום הפרסום עסקה במתן אשראי למימון רכישת מקרקעין והשתמשה כדין במלה "בנק" בשמה או שהיתה בעלת רשיון כבנק לאשראי לפי פקודת הבנקים לאשראי – זכאית לרשיון בנק למשכנתאות.
- (ד) חברה אשר ערב יום הפרסום עסקה במתן אשראי לזמן ארוך למימון השקעות והשתמשה כדין במלה "בנק" בשמה – זכאית לרשיון בנק למימון השקעות.
- (ה) חברה אשר ערב יום הפרסום היתה בעלת רשיון לפי סעיף 33 לפקודה ועסקה במתן אשראי לזמן ארוך – זכאית לרשיון מוסד כספי.
- (ו) חברה אשר ערב יום הפרסום ניהלה כדין עסק שהמשך גיהולו אסור לפי סעיף 21 – זכאית לרשיון מוסד כספי.
- (ז) חברה אשר יותר מחמישים אחוזים מאמצעי השליטה שבה הם בידי מספר תאגידים הזכאים לרשיון תאגיד בנקאי לפי סעיף זה ואשר ערב יום הפרסום עסקה במתן שירותים לחבריה או ללקוחותיהם – זכאית לרשיון חברת שירותים משותפת.
- (ח) תאגיד לא יקבל אלא רשיון אחד לפי סעיף זה, ואם הוא זכאי ליותר מסוג אחד של רשיון, יבחר באחד מביניהם.
41. תאגיד בנקאי שקיבל רשיון לפי סעיף 40 והוננו קטן מהסכום הנקוב בתוספת הראשונה לאותו סוג של תאגיד בנקאי, חייב להגדיל את הוננו לסכום האמור עד תום שלוש שנים מיום הפרסום.
42. הזכאי לרשיון תאגיד בנקאי זכאי גם להיתר סניף בעד כל מקום בו ניהל עסקים כדין דרך קבע עם לקוחותיו ערב יום הפרסום.
43. הזכאי לרשיון תאגיד בנקאי אשר ערב יום הפרסום החזיק יותר מעשרים וחמישה אחוזים מסוג מסויים של אמצעי שליטה בתאגיד חוץ שסעיף 31 חל עליו, זכאי גם להיתר לפי סעיף 31 לגבי תאגיד החוץ.
44. (א) מי שמחזיק, ערב יום הפרסום, יותר מעשרים וחמישה אחוזים מסוג מסויים של אמצעי השליטה בתאגיד בנקאי כאמור בסעיף 34 (א) – זכאי להיתר לפי אותו סעיף.

מוסדות קיימים

תקופה להשלמת תן

היתרי סניפים

החוקת תאגיד חוץ

החוקת אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי

דברי הסבר

- סעיפים** הוראות המעבר המוצעות מבוססות על **40 ע"ד 48** עקרונות אלה:
- (1) כל מוסד הפועל כיום כדין במערכת הבנקאות יהיה זכאי לרשיון מתאים לפי החוק החדש, להיתרים לסניפיו ולהחזוקת אמצעי השליטה שבידיו;
- (2) תיקבע תקופת מעבר, בדרך כלל שלוש שנים, להפסקת פעולות שמוצע לאסרן או להתאמת החוק
- והמבנה של התאגידים הבנקאיים להוראות החוק המוצע.
- בסעיף 47 מוצע הסדר מיוחד בדבר מסירת אמצעי שליטה בתאגיד שאינו פועל בתחום הכספי. תקופת המ- עבר תסתיים שלוש שנים לאחר שהגניד פרסם קביעה על כך באישור שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת. הסדר זה נועד לאפשר ארגון מחדש של חברות אלה לקראת מכירתן, שיתחשב בבעיות המיסוי המתעוררות אגב כך.

(ב) מי שערב יום הפרסום שלט בתאגיד בנקאי כאמור בסעיף 34 (ב) – זכאי להיתר לפי אותו סעיף.

מתן רשיונות
וחיתרים לזכאים

45. (א) הזכאי לרשיון או להיתר לפי סעיפים 40 עד 44 שלא הגיש לנגיד בקשה לכך תוך ששה חדשים לאחר יום הפרסום – רואים אותו כאילו ויתר עליו.

(ב) הנגיד רשאי להתנות רשיון או היתר לפי סעיפים 40 עד 44 בתנאים דומים לאלה שחלו על זכאי מכוח הפקודה.

עיסוק אסור

46. תאגיד בנקאי אשר ערב יום הפרסום עסק כדין בעיסוק שאסור לו לעסוק בו לפי הוראות פרק ג', רשאי להמשיך באותו עיסוק במשך שלוש שנים מיום הפרסום.

החזקת אמצעי
שליטה בתאגיד

47. תאגיד בנקאי אשר ערב יום הפרסום שלט בתאגיד שאסור לו לשלוט בו לפי הוראות פרק ג', רשאי להמשיך לשלוט בו עד המועד שיקבע הנגיד, באישור שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת, ובלבד שהמועד יהיה לא פחות משלוש שנים מיום פרסום קביעתו.

הארכת תקופה

48. המפקח רשאי להאריך את התקופות הקבועות בסעיפים 41, 46 ו-47.

פרק ז': שונות

עונשין

49. (א) מי שהפר הוראות סעיפים 14, 21 או 34, דינו – מאסר חמש שנים או קנס שלוש מאות אלף לירות.

(ב) מי שהפר הוראות סעיפים 11 עד 13, 15 עד 20, 23, 24, 28 או 31, דינו – מאסר שנתיים או קנס מאה וחמישים אלף לירות.

אחריות דירקטור
ומנהל כללי
לעבירות של
תאגיד בנקאי

50. מי שהיה דירקטור או מנהל כללי של תאגיד בנקאי שעה שהתאגיד עבר עבירה על חוק זה ייחשב כשותף לעבירה וניתן להרשיעו בה, אם לא הוכיח אחת משתי אלה:

(1) העבירה נעברה שלא בידיעתו ותפקידו לא חייב אותו לדעת על העבירה;

(2) לאחר שגודע לו על כוונת התאגיד לעבור את העבירה, הוא הודיע מיד למפקח על הענין.

אגודה שיתופית
כתאגיד בנקאי

51. הוראות חוק זה יחולו על אגודה שיתופית כאילו היתה חברה, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

ביצוע

52. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

דברי הסבר

או מנהל כללי של תאגיד בנקאי בשל עבירות התאגיד במקרים מסויימים. הוראות דומות קיימות בסעיפים 8 (ד) ו-14 לפקודה.

סעיפים 49 מוצעים עונשים לאותן הוראות. 49 ו-50 מוצע שהפרתן תהווה עבירה פלילית. בסעיף 50 מוצע להטיל אחריות פלילית על דירקטור

תוספת

(סעיף 8)

הון מינימלי

<u>הסכום</u>	<u>סוג התאריך</u>
10,000,000 לירות	בנק
סכום במטבע חוץ השווה ל-10,000,000 לירות	בנק חוץ
6,000,000 לירות	בנק למשכנתאות
6,000,000 לירות	בנק למימון השקעות
3,000,000 לירות	מוסד כספי
100,000 לירות	חברת שירותים משותפת

מתכנסת כזה משעם ועדת העבודה והרווחה של הכנסת הצעת חוק של חברת הכנסת :

חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון מס' 20), תשל"ט-1978

תיקון סעיף 79א

1. בסעיף 79א לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], תשל"ט-1978:—

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) מי שפרש מהשירות כשוטר, תובא בהשבון תקופת שירותו לענין חוק זה תקופת שירות החובה שקדמה לשירותו, אם שירת במשטרה עשר שנים לפחות";

(2) בסעיף קטן (ב), הסיפה המתחילה במלים "שירות קבע" — " — תימחק.

2. חוק זה יחול על מי שפרש מהשירות החל מיום א' בניסן תשל"ו (1 באפריל 1976). תחילה

דברי הסבר

הרים אשר גם לגביהם קיימת הוראה בענין תקופת הפס"ק מקסימלית של שנה אחת בין תום שירות החובה שלהם לבין תחילת עבודתם כשוטרים או כסוהרים. תיקון זה יש בו כדי להיות תמריץ למשיכת כוח אדם למשטרה, בעל כישורים מתאימים, בעל הכשרה מקצועית ורמה גבוהה אשר המשטרה זקוקה לו במילוי משימותיה ותפקידיה.

בתיקון מס' 10 לחוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות), תשי"ד-1954, נקבע כי תקופת שירות חובה של חייל בשירות קבע בצה"ל תובא בהשבון תקופת שירותו לענין גמלאות גם אם עברה תקופה של יותר משנה אחת בין תום שירות החובה לבין תחילת שירות הקבע.

ההצעה באה לקבוע הוראה דומה לגבי שוטרים וסור

חברת הכנסת ש" ארבל-אלמזולינו

1 ס"ח תשל"ט, עמ' 65; ס"ח תשל"ח, עמ' 152.

[The main body of the page contains extremely faint and illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the paper. The text is too light to be transcribed accurately.]